

PREDMET: Primjedbe i mišljenje na Nacrt prijedloga Zakona o zdravstvenoj zaštiti

Članak 5. stavak 2. Nacrta

U članku 5. stavku 2. Nacrta propisano je da je svaka osoba obvezna brinuti se o svom zdravlju. Međutim Komora je mišljenja da konačno treba propisati institut odgovornosti svakog pacijenta za njegovo zdravlje, između ostaloga i za oralno zdravlje. Briga i odgovornost za zdravlje podrazumijevaju provođenje preventivnih mjera i redovite posjete doktoru. Na taj način smanjit će se troškovi za financiranje dentalne skrbi u području kurative i protetike. Nebriga pacijenta za njegovo oralno zdravlje uzrokuje nepotrebne daljnje troškove u saniranju usne šupljine. Slijedom navedenog, Komora predlaže izmjenu stavka 2. istog članka, na način da isti glasi:

„Svaka je osoba obvezna brinuti se i odgovorna je za svoje zdravlje.“

Članak 11. stavak 3. Nacrta

Hrvatska komora dentalne medicine već dugi niz godina ukazuje na neravnopravan položaj svih ugovornih doktora dentalne medicine, koji svoju djelatnost obavljaju temeljem zaključenih ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Naime, predmetnom odredbom jedinice područne (regionalne) samouprave i gradovi osiguravaju sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova čiji su osnivači, dok ostali ugovorni subjekti u zdravstvu koji imaju također zaključen ugovor sa Zavodom, navedeno moraju osigurati iz svojih sredstava, iako već dugi niz godina u sredstvima Zavoda koja se isplaćuju ugovornim subjektima, nisu predviđena sredstva za investicijsko ulaganje te investicijsko i tekuće održavanje, već su ista izdvojena i prenesena županijama.

Članak 21. Nacrta

Predlažemo da se u popis Mjera zdravstvene zaštite doda i:

„mjere i aktivnosti vezane uz oralno zdravlje građana“

Obrazloženje: Oralno zdravlje građana važan je segment zdravstvene zaštite, gdje se provođenjem preventivnih mjera mogu suzbiti i spriječiti posljedice koje iziskuju velika financijska sredstva za potrebe sanacije oralne šupljine.

Članak 30. Nacrta

Budući da nije uvrštena, u popis zdravstvenih djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite potrebno je dodati i:

„djelatnost dentalne tehnike“

Članak 31. stavak 4. Nacrta

U predloženom stavku propisano je da će kadrovske standarde za određivanje timova na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti propisati pravilnikom ministar zdravstva. Budući da se radi o kadrovskim normativima vezanim uz zdravstvene struke, predlažemo da se u izradu tih normativa obvezno uključe i strukovne komore putem izdavanja njihovog prethodnog mišljenja.

Predlažemo da se u tekstu doda, „...**propisuje ministar uz prethodno mišljenje komora**“.

Članak 41. stavak 1. Nacrta

U predmetnom stavku navedeni su zakoni koji propisuju uvjete i način obavljanja zdravstvene djelatnosti, međutim nisu navedeni i strukovni zakoni, kojima je propisano obavljanje svake pojedine zdravstvene djelatnosti. Slijedom navedenog predlažemo da se u istom stavku dodaju riječi:

„ i strukovnim zakonima“

Članak 42. stavak 3. Nacrta

Budući da sve strukovne komore vode registre svojih članova, ordinacija, ustanova i trgovačkih društava te druge registre koji su propisani općim aktima komora, mišljenja smo da nije potrebno vođenje dodatnog Nacionalnog registra pravnih i fizičkih osoba koje u Republici Hrvatskoj obavljaju zdravstvenu djelatnost (navedeno iziskuje dodatne troškove). Navedeni prijedlog temeljimo na europskoj pravnoj regulativi i projektu čija je realizacija upravo u tijeku, a vezano je uz EU profesionalnu iskaznicu, koju bi trebao imati svaki zdravstveni djelatnik. Te profesionalne kartice vezane su upravo uz djelatnost i nadležnost regulatornih tijela svake države članice. Tijekom pripreme projekta, kao i u toku samog provođenja, kontinuirano se upozoravalo na probleme vezane uz zaštitu podataka, način komunikacije između regulatornih tijela država članica, razine podataka koji mogu/trebaju biti dostupni itd. Sve navedeno ukazuje na potrebu raspolaganja određenom stručnom službom/zaposlenicima, koji mogu obavljati navedene poslove, što zasigurno za Hrvatski zavod za javno zdravstvo predstavlja novo financijsko opterećenje, a nadležne komore već raspolažu sa stručnim kadrom u poslovima vođenja registra svojih članova.

Članak 45. stavak 1. Nacrta

U stavku 1. članka 45. Nacrta, propisani su subjekti s kojima Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje sklapa ugovor o provođenju obaveznog zdravstvenog osiguranja unutar mreže javne zdravstvene službe i to: zdravstvene ustanove i privatni zdravstveni radnici. Budući da u zdravstvu osim ustanova i privatnih zdravstvenih radnika, zdravstvenu zaštitu pružaju i trgovačka društva, Komora smatra je treba osigurati nediskriminirajući pristup tržištu zdravstvenih usluga svih subjekata u zdravstvu koji obavljaju djelatnost dentalne medicine (privatna praksa i grupna praksa, zdravstvene ustanove i trgovačka društva). Sukladno Direktivama EU i obvezi Hrvatske o implementaciji istih u zakonodavni okvir hrvatskog zdravstvenog sustava, nužno je propisati iste uvjete tržišnog natjecanja za sve subjekte. Predlažemo da se mreža javne zdravstvene službe odnosi na sve subjekte u zdravstvu (dakle na privatnu praksu, grupnu praksu, zdravstvene ustanove i trgovačka društva)

Članak 46. stavak 3. Nacrta

umjesto riječi „zubnih tehničara“ koristiti termin „dentalnih tehničara“

Članak 47. točka 8. Nacrta

predložimo da tekst stavka 8. istog članka, kojim je propisan jedan od uvjeta za ordinaciju glasi:

„8. raspoláže odgovarajućom certificiranom medicinsko-tehničkom opremom, koju izdaje komora nadležna za tu djelatnost“

Obrazloženje: medicinsko-tehnička oprema treba biti redovito održavana i servisirana, za što bi nadležne komore trebale izdavati certifikate, temeljem svoje zakonom propisane djelatnosti. Time bi se osigurala maksimalna zaštita pacijenata, jer bi se izbjegla mogućnost rada na neadekvatnoj, neservisiranoj ili neodržavanoj medicinsko-tehničkoj opremi.

Članak 48. stavak 2. i 3. i članak 49. Nacrta

koristiti termin „dentalni tehničar“ i „dentalni laboratorij“

Članak 51. stavak 2. Nacrta

Budući da se u postupku osnivanja privatne prakse u novom prostoru često nailazi na poteškoće u ishođenju suglasnosti župana, odnosno gradonačelnika Grada Zagreba, predložimo da se institut davanja „suglasnosti“ zamijeni s institutom „prethodnog mišljenja“.

Članak 55. Nacrta

Izričaj stavka 1. istoga članka upućuje da nadležne komore utvrđuju točno određene cijene zdravstvenih usluga izvan mreže javne zdravstvene djelatnosti. Međutim cijene nisu dovoljno jasno definirane, pa je potrebno propisati koje cijene utvrđuju komore (najniže - minimalne cijene, kao što je u važećem Zakonu), kako bi postupanje komora bilo sukladno europskom zakonodavstvu.

U stavku 2. istoga članka, u postupak određivanja cijena zdravstvenih usluga iz opsega dodatnog i privatnog zdravstvenog osiguranja, uz osiguravajuća društva obavezno **dodati nadležne komore**. Na taj način će se izbjeći monopolistički pristup u određivanju cijena usluga od strane osiguravajućih društava, pri čemu će strukovne komore zaštititi interese svojih članova – pružatelja zdravstvenih usluga.

Članak 62. Nacrta

Hrvatska komora dentalne medicine sa zadovoljstvom podržava prijedlog mogućeg prijenosa djelatnosti na drugog zdravstvenog radnika, čime se konačno ostvaruje mogućnost prenošenja prava na drugog pružatelja usluga (naravno uz propisivanje određenih uvjeta).

U stavku 3. istog članka predložimo da se umjesto suglasnosti župana, odnosno gradonačelnika Grada Zagreba, propiše njihovo prethodno mišljenje.

Članak 68. stavak 5.i 6. Nacrta

ovom trenutku, u Hrvatskoj je evidentiran cijeli niz zdravstvenih ustanova i trgovačkih društava, čije odgovorne osobe nisu članovi Komore – doktori dentalne medicine ili dentalni tehničari s važećim odobrenjem za samostalan rad (licencom). Navedeno stanje stavlja u neravnopravan položaj sve one subjekte, čije su odgovorne osobe doktori, odnosno dentalni tehničari s važećom licencom. Naime, svaki zdravstveni subjekt pruža dentalne usluge na temelju zakonskih i podzakonskih propisa te općih akata Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Komore, međutim odredbe istih, kao i pojedine mjere, nisu primjenjive na odgovorne osobe koje nisu iz dentalne struke, osobito s aspekta praćenja pravila struke i medicinske etike te deontologije od strane Komore. Slijedom navedenog, njihovo nepoštivanje propisanih odredbi stvara uvjete za neloyalnu konkurenciju ostalim pružateljima dentalnih usluga. Komora predlaže da se u Nacrtu zakona propiše da predsjednik Uprave (Upravnog vijeća) ili jedan od članova tog tijela, mora biti zdravstveni radnik s važećom licencom.

Članak 74. stavak 3. Nacrta

predlažemo da se u postupku propisivanja normativa i standarda u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme, umjesto prethodno pribavljenog mišljenja nadležnih komora propiše suglasnost nadležnih komora.

Članak 99. stavak 1. Nacrta

dom zdravlja ne može biti, kako je istaknuto, jedini nositelj zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti. U području dentalne zdravstvene zaštite, gdje je oko 80% djelatnosti već „privatizirano“, upravo su ordinacije nositelji primarne dentalne zaštite. Iz navedenog razloga, predlažemo brisanje tog stavka.

Članak 99. stavak 2. Nacrta

U stavku 2. istoga članka potrebno je dodati djelatnost „dentalne tehnike“, kako bi se omogućio povrat zainteresiranim dentalnim tehničarima u domove zdravlja. Nepostojanje te djelatnosti u popisu djelatnosti koje pruža dom zdravlja, bio je do sada jedan od razloga neraspisivanja natječaja i nemogućnosti njihovog povratka u domove zdravlja.

Članak 108. stavak 4. Nacrta

S obzirom da je u poliklinikama izvan gradova poput Zagreba, Splita ili Rijeke problem pronalaženja i zapošljavanja zdravstvenih radnika – specijalista u radnom odnosu, jer ih jednostavno, unatoč kontinuiranom oglašavanju nema na tržištu radne snage, predlažemo da se propiše i mogućnost zaključivanja ugovora o poslovnoj suradnji s njima.

Članak 124. alineja 24. Nacrta

predlažemo da tekst glasi:..... i koordinira rad ostalih javnozdravstvenih registara u zdravstvu“. Ukoliko zakonodavac ostane pri prijedlogu izrade Nacionalnog registra fizičkih i pravnih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost u Republici Hrvatskoj, Hrvatski zavod za javno zdravstvo može

koordinirati rad ostalih samo javnozdravstvenih registara, dok komore i nadalje vode svoje propisane registre.

Članak 134. stavak 2. Nacrta

identična primjedba kao uz članak 108. stavak 4. Nacrta.

Članak 167. Nacrta

Napominjemo da članak 167. Nacrta koji se odnosi na postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija nije bio prezentiran Radnoj skupini, uz obrazloženje da će biti korigiran njegov tekst. Slijedom navedenog nismo u mogućnosti očitovati se na navedeni članak.

Članak 168. Nacrta

Upitan je stavak 6. istog članka, budući da se cijeli članak odnosi na izdavanje odgovarajućih potvrda, a stavak 6. spominje rješenje nadležne komore. Potrebno je isto uskladiti.

Članak 173. stavak 1. Nacrta

predložimo da se zadrži dosadašnja dobra praksa iz važećeg Zakona, slijedom čega Ministarstvo može specijalizaciju, odnosno užu specijalizaciju obavljenu u inozemstvu priznati zdravstvenom radniku uz prethodno pribavljeno mišljenje komore. Pri tome ukazujemo na činjenicu da Ministarstvo zdravlja nije obvezno prihvatiti pribavljeno mišljenje komore, no na taj način državno tijelo ipak u postupku priznavanja dobiva stručno mišljenje nadležne komore temeljeno na pravilima struke.

Članak 146. Nacrta (napomena: brojevi pojedinih članaka Nacrta se ponavljaju)

da li se navedeni članak odnosi i na doktore dentalne medicine (troškovi specijalizacije)?

Članak 206. stavak 1. točka 3. i 10. Nacrta

Ukoliko se inspekcijski nadzor obavlja nad zaposlenikom privatne prakse, ustanove ili trgovačkog društva, isti se ne može obaviti BEZ nazočnosti odgovorne osobe, kako je to propisano u stavku 3. članka.

U stavku 10. istog članka, pravo gledajući, upitno je da li inspektor može privremeno oduzeti izvornu medicinsku dokumentaciju o zdravstvenom stanju pacijenta.

Članak 210. stavak 1. točka 11. Nacrta

Budući da u zdravstvenom sustavu imamo i zdravstvene djelatnike koji rade na temelju dozvole za rad (a ne licence) – primjerice: dentalne asistente, predložimo da točka 11. glasi:

„11. zabraniti rad i predložiti nadležnoj komori oduzimanje odobrenja za samostalan rad ili dozvole za rad zdravstvenom radniku“

Članak 219. stavak 1. Nacrta

S obzirom da se stavak 1. istog članka temelji na odredbi članka 20. Zakona o sustavu državne uprave (definicija upravnog nadzora), potrebno je u predmetnoj odredbi Nacrta propisati potpunu definiciju, tako da bi navedeni stavak glasio:

„Ministarstvo provodi upravni nadzor nad provedbom zakona i drugih propisa te zakonitošću rada i postupanja komora i drugih pravnih osoba te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju javne ovlasti u zdravstvenoj djelatnosti u povjerenim im poslovima državne uprave“.

Obrazloženje: Ministarstvo zdravstva provodi upravni nadzor nad radom strukovnih komora u zdravstvu, ali samo u dijelu povjerenih im poslova državne uprave, dakle u dijelu javnih ovlasti. U preostalom dijelu, komore su samostalne i neovisne strukovne organizacije, koje svoju djelatnost obavljaju sukladno zakonskim propisima, Statutu i drugim općim aktima Komore.

Članak 224. stavak 1. Nacrta

Navedenu odredbu i propisane mjere treba također vezati samo uz obavljanje javnih ovlasti komora.

Članak 224. stavak 2. točka 5. i stavak 5. i 6. Nacrta

Upitna su predložena rješenja prema kojima se može narediti provođenje postupka utvrđivanja odgovornosti radnika i čelnika komore, odnosno izricati novčane kazne u slučaju neizvršenja rješenja Ministarstva. Mišljenja smo da nema pravne osnove za propisivanje istoga. Predloženo rješenje je unutar predloženih zakonskih rješenja upitno i kao takvo podložno ocjeni ustavnosti predmetnih odredbi. Uz navedeno, predložena mjera novčanih kazni nikako se ne može vezati uz prosječne godišnje bruto plaće ostvarene u RH u prethodnoj godini, već samo uz naknade koje primaju predsjednici komora, obavljajući svoju djelatnost kao volonteri ili profesionalci.

Članak 225. Nacrta

za razliku od prethodnih članaka, za članove Povjerenstva je propisana samo odgovornost, ali ne i sankcije u slučaju propuštanja poduzimanja određenih mjera, naređivanja nezakonitih mjera, prekoračenja svojih ovlasti, neosnovanog podnošenja optužnog prijedloga ili kaznene prijave itd.

Članak 220. stavak 1. Nacrta – prijelazne i završne odredbe (napomena: brojevi pojedinih članaka Nacrta se ponavljaju)

u istom članku potrebno je pozvati se i na odredbu članka 216. i 216.a. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, budući da se iste odnose na dentalne tehničare (nije dovoljan članak 215.)

NAPOMENA: u tijeku je ustrojavanju novog profila zdravstvenog kadra - dentalnih higijeničara. Struka dentalnih higijeničara odavno je prepoznata kao nužna i neophodna u dentalnim ordinacijama velikog dijela zemalja Europske Unije, slijedom čega je neophodno u strukovnom zakonu predvidjeti i njihovu djelatnost, ustrojavanje te struke u strukovni razred, obvezu ishođenja odobrenja za samostalan rad (licence), te propisati njihova prava i obveze kao budućih članova Komore. Dentalni higijeničar je atraktivno buduće zanimanje, koji je u odnosu na dentalnog asistenta samostaliji u obavljanju svojih poslova. Njegova djelatnost obuhvaća – pripremu pacijenta za pregled kod doktora dentalne medicine, upoznavanje pacijenta s preventivom oralnog zdravlja, čišćenje mekih i tvrdih naslaga, izbjeljivanje zubi, uzimanje otisaka itd.